

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua española

Materia	Lingua española			
Código	P02G120V01303			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Cuevas Alonso, Miguel			
Profesorado	Cuevas Alonso, Miguel Freijeiro Ocampo, Eva			
Correo-e	mcuevasalonso@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	A lexislación actual esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, as destrezas, que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente

C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
C50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
C52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Distinguir as bases das diferentes metodoloxías de aprendizaxe no ámbito do deporte individual				
2. Capacitar ao alumno-a en a aplicación correcta de fichas de observación para detectar erros.				
3. Extraer información cualitativa da observación da acción deportiva.				
4. Aplicar adecuadamente tarefas *motrices para a mellora do xesto técnico				
5. Capacitar ao alumno-a en a efectividade na mellora do rendemento do deportista				
6. Orientar e guiar ao alumno-*as no coñecemento teórico-práctico do adestramento en deportes individuais				
7. Distinguir e aplicar os diferentes métodos de adestramento en relación coas capacidades físicas de forma adecuada en relación cos deportes individuais				
8. Interpretar os fundamentos teóricos nos que se basean as distintas unidades básicas de planificación aplicadas no deporte individual.				
9. Empregar o coñecemento da evolución das capacidades físicas mediante a maduración biolóxica e o adestramento para planificar a carreira deportiva do deportista				
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo, e promovelos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.	A3 A5	B2 B3 B4 B5	C50	D1 D2 D7 D9 D10 D12 D17 D19
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1	B1 B2 B4 B7	C43 C44 C45 C46 C47 C49 C52	D1 D2 D3 D7 D13 D14 D15 D20
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A1 A2 A3	B3 B4 B5 B7	C43 C50 C52	D11 D13 D14 D15 D20
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e *comunicativas.	A2	B1 B2	C43 C44 C46 C47 C49	D7 D14 D17
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A4	B2	C46 C48	D1 D3 D12

Falar, ler e escribir, correcta e adecuadamente, a lingua española.	A4		C46 C48	D1 D7 D14
Coñecer a *fonoloxía, a fonética e a ortografía da lingua española.	A1 A2	B1	C43	D1 D3 D7 D14
Coñecer e saber usar a gramática do español.	A1 A2	B1	C43	D1 D7 D14 D16
Adquirir e saber utilizar os conceptos básicos da *semántica, a *lexicología e a lexicografía do español.	A1 A2	B1	C43	D1 D7 D9 D14 D16

Contidos

Tema	
1. Cuestións xerais de comunicación	1.1. Comunicación, linguaxe e significación. 1.2. A linguaxe como instrumento de comunicación e expresión. 1.3 As linguas como patrimonio inmaterial (*PEA-UNESCO) 1. 4. Mensaxes, sinais e supostos: procesos *inferenciais e *semióticos 1.5. O código na comunicación 1.6. Relevancia
2. Fonética e *fonoloxía do español	2.1. Fonética e *fonoloxía. As relacións entre os elementos do sistema. 2.2. Fonética. Ramas da Fonética. Fundamentos da Fonética *Articulatoria e Acústica. Os sons do español. A transcripción. 2.3. *Fonoloxía. Ámbito de estudo. A *fonemática e a *prosodia. A fonema e a súa determinación. As fonemas do español. *Neutralización, *desfonoloxización e distribución *defectiva. A transcripción. 2.4. *Suprasegmentos. A *síllaba. O acento. A *entonación.
3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. O ámbito da morfoloxía e da sintaxe. As unidades. Enunciado e oración. A noción de *sintagma. 3.2. Descrición das unidades. 3.3. As categorías *gramaticais. 3.4. Unidades *sintácticas. 3.5. Funcións. A oración simple, composta e complexa.
4. Semántica e léxico	4.1. Lexicoloxía, lexicografía e semántica. 4.2. Relacións léxico-semánticas 4.3. Neoloxismos e creación de palabras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	0	20
Presentacións/exposicións	6	18	24
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	2	12	14
Sesión maxistral	28	40	68
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas aplicando os contidos explicados e axudado polas directrices e supervisión do profesor. Por iso, adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Presentacións/exposicións	Exposición durante as horas prácticas e por grupos de traballo no que se poñan en práctica os contidos explicados.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividades previstas para ser realizadas polos alumnos de maneira autónoma e fora da aula que serán corrixis polo profesor de maneira individual.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas e/ou exercicios	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentacións/exposicións	Realización de traballos tutelados e presentación dos resultados	20	A1	B1	C43	D1
			A2	B2	C44	D2
			A3	B3	C45	D3
			A4	B4	C46	D7
			A5	B5	C47	D9
				B7	C48	D10
					C49	D11
					C50	D12
					C52	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D19
						D20
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	De forma autónoma e non autónoma:	45	A1	B1	C43	D1
			A2	B2	C44	D2
	Sesión maxistral: Valorarase a participación habitual do estudante nas sesións expositivo-participativas (15%)		A3	B3	C45	D3
			A4	B4	C46	D7
			A5	B5	C47	D9
				B7	C48	D10
					C49	D11
					C50	D12
					C52	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D19
						D20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	35	A1	B1	C43	D1
			A2	B4	C44	D2
			A3		C45	D3
			A4		C46	D7
			A5		C47	D13
					C49	D14
					C52	D15
						D16
						D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes, para superar a materia, deberán obter o 50% de todas e cada unha das probas que integran a avaliación.

No caso de que non superasen algunha das probas e, especificamente, as competencias da materia, serán avaliados na segunda convocatoria durante o mes de xullo. Neste caso a avaliación realizarase mediante un exame.

Aqueles estudantes que, por causa xustificada no comezo do curso académico, non poidan asistir regularmente ás clases teóricas, prácticas, actividades e exercicios que se desenvolverán nos espazos docentes destinados ás tarefas determinadas, deberán realizar, obrigatoriamente, as mesmas actividades e tarefas dos asistentes, e no mesmo prazo sinalado para ese efecto.

As porcentaxes asignadas ás probas para os alumnos non asistentes serán exactamente as mesmas que as indicadas para

os estudantes asistentes.

As datas dos exames pódense consultar na web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte na sección "Organización académica" (<http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?ide=60,0,0,1,0,0>)

Bibliografía. Fontes de información

- § Escandell Vidal, M. V. (2005): La comunicación. Madrid: Gredos.
- § Fernandez Planas, A. Mª (2005): Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española. Barcelona: Horsori.
- § Real Academia Española (2010): Nueva gramática de la lengua española. Manual. Madrid: Espasa.

- § Bosque, I. y V. Demonte (eds.) (1999): Gramática descriptiva de la lengua española. (3vols). Madrid: Espasa Calpe.
- § Gómez Torrego, L. (2006): Hablar y escribir correctamente. Gramática normativa del español actual. Madrid: Arco/Libros. 2 tomos.
- § Real Academia Española (2011): Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología. Madrid: Espasa.
- § Rodríguez Ramalle, Mª T. (2005). Manual de Sintaxis del español. Madrid: Castalia Universidad.
- § Teso Martín, E. del (2007): Compendio y ejercicios de semántica II. Madrid, Arco/Libros.

Diccionarios

- § Casares, J. (1959). Diccionario ideológico de la lengua española. Barcelona: Gustavo Gili.
- § Antonio Pascual. Madrid: Gredos.
- § DRAE-2001. REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2001): Diccionario de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe.
- § Martínez de Sousa, J. (2008). Diccionario de usos y dudas del español actual. DUDEA. Gijón: Trea.
- § REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (1999). Nuevo tesoro lexicográfico de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe, edición en DVD.
- § Seco, M. (2001): Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española. Madrid: Espasa.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da lingua e a literatura infantil/P02G110V01404
